



**DANMARKS
STATISTIK**

OPFØLGNING ARBEJDSPLAN 2018

FEBRUAR 2019

OPFØLGNING PÅ ARBEJDSPLAN 2018

Danmarks Statistiks Arbejdsplan og Strategi 2022

Arbejdsplan 2018 beskriver for hver af strategiens fem hovedtemaer – Ydelser, Processer, Datakilder, Data-sikkerhed og Statistiksamarbejde – de aktiviteter, der i årets løb skal understøtte strategirealiseringen.

Resultater 2018

Nedenfor gives et overblik over, hvordan det er gået med implementeringen af initiativerne, som er beskrevet i Arbejdsplan 2018.

YDELSER

Tilpasning til brugernes nye og ændrede behov

Hurtigere nationalregnskab

Vi vil gennemføre det forberedende arbejde hen imod at offentliggøre årlige nationalregnskabsversjoner i marts og juni måned. Med dette tiltag banes vejen for, at færdiggørelsen af nationalregnskabet for et givet år kan fremrykkes med ca. 4 måneder. For at kunne ændre revisionsrytmen i nationalregnskabet skal dataleverancer fremrykkes, beregningsmetoder tilpasses ændringer i kildedata, arbejdsprocesser optimeres og it-systemer tilpasses.

Hurtigere ejendomssalgstatistik

Vi vil gennemføre en omlægning af ejendomssalgstatistikken, der vil medføre hurtigere offentliggørelse af både prisudviklingen og udviklingen i antallet af salg. Samtidigt undersøges det om kvartalsstatistikken, Producentprisindeks for tjenester kan fremrykkes med en måned.

Statistik om bestyrelsesmedlemmer og iværksættere

Vi vil med baggrund i det nye deltagerregister komme med nye statistikker om blandt andet antallet af kvindelige og mandlige bestyrelsesmedlemmer, hvilket eksempelvis vil indgå i ligestillingsstatistikken. Deltagerregisteret indeholder oplysninger om ejere, bestyrelsesmedlemmer og stiftere af selskaber i Danmark.

RESULTATER 2018

→ I løbet af 2018 er der foretaget en detaljeret gennemgang og beskrivelse af nationalregnskabs kilder og processer. Nogle kilder leveres allerede nu så tidligt, at de kan indgå i de hurtigere beregninger, eksempelvis udenrigshandlen, mens det på andre områder har været nødvendigt at omlægge beregningsgange, eksempelvis offentlig forvaltning og service. Ved udgangen af 2018 forelå der en overordnet arbejdsplan for beregningerne efter den nye rytme og testberegninger efter den nye revisionsrytme var påbegyndt, idet opstillingen af det endelige nationalregnskab for 2016 var foretaget. Der er ligeledes igangsat arbejde for at øge kvaliteten på de områder, hvor kildegennemgangen viste, at der ellers ville ske kvalitetsforringelser. Herudover er der igangsat en række initiativer for at mindske revisioner. Nationalregnskabet offentliggøres ifølge planen efter den nye revisionsrytme fra juni 2020.

→ Danmarks Statistik igangsatte i løbet af efteråret en omlægning af ejendomssalgssystemet – et arbejde der fortsættes i de første måneder af 2019 med henblik på publicering af den omlagte statistik i løbet af 2019.

I 2018 er der gennemført en undersøgelse af muligheden for fremrykning af Producentprisindeks for tjenester. Forhindringer er ryddet af vejen i forbindelse med testproduktion og statistikken forventes fremrykket med en måned fra offentliggørelsen af 1. kvartal 2019.

→ Med Deltagerregisteret som datagrundlag publicerede Danmarks Statistik en ny statistik om medlemmer af virksomhedsbestyrelser og -direktioner i november 2018, se Nyt fra Danmarks Statistik nr. 450

Udflytning til og hjemtagning af jobfunktioner fra udlandet

Vi vil analysere udviklingen i hvilke typer af jobfunktioner, der flyttes fra Danmark til udlandet. Analysen følger op på resultater fra 2007 og 2012. Som noget nyt vil vi også belyse hvilke jobfunktioner, der hjemtages og motiverne herfor, herunder om det skyldes en øget automatisering af den hjemlige produktion. Analysen skal belyse detaljer i en virkelighed, hvor danske virksomheder som en del af den stigende globale opdeling af deres værdikæder lægger en større del af deres aktiviteter udlandet, herunder især i lavtløns-lande i Østeuropa og Kina.

Månedlig formidling af vare- og tjenestehandel

For at give brugene et samlet overblik over Danmarks udenrigshandel udvikles en ny Nyt-offentliggørelse, der månedligt giver et samlet overblik over udenrigshandel med varer og tjenester.

Virksomhedernes internationale produktion

Vi etablerer en ny statistik, som sammensætter centrale elementer fra statistikkerne om udenrigshandel med varer og tjenester samt betalingsbalancen på en ny og lettilgængelig måde. Dette skal belyse en udvikling, hvor fremstillingsvirksomhederne organiserer deres produktionsprocesser globalt, og eksporten i stigende grad består af varer, der aldrig passerer den danske grænse og som dermed ikke belyses i den traditionelle udenrigshandelsstatistik.

Hurtigere forbrugsundersøgelse

Publiceringsstidspunktet for den reviderede forbrugsundersøgelse fremrykkes fire måneder. Det betyder, at fx publicering af endelige 2018-tal kan ske i december 2019 i stedet for i marts 2020. Fremrykningen betyder også, at foreløbige forbrugsundersøgelsestal ikke længere vil være relevante. Den hurtigere publicering er mulig, fordi offentliggørelsen af indkomstdata er fremrykket.

Nyt lønindeks

Vi vil ultimo 2018 gøre et nyt lønindeks tilgængeligt for vores brugere. Med udgangspunkt i brugernes behov for at kunne følge udviklingen i en timeløn, som ikke er påvirket af ændringer i sammensætningen, begyndte vi i 2017 udviklingen af et nyt lønindeks med karakter af et fastvægtsindeks. Det nye lønindeks giver brugerne mulighed for at følge lønudviklingen inden for specifikke medarbejdergrupper med sammenlignelige karakteristika.

→ Analysen Industrivirksomheder med høj outsourcingaktivitet har næsten halveret antallet af ufaglærte siden 2008 blev udgivet i februar 2018. Efterfølgende er analysen blevet præsenteret for Disruptionrådet i juni 2018.

→ Arbejdet med tilrettelægge en ny struktur i den månedlige formidling er påbegyndt i 2018 og forventes afsluttet og offentliggjort i 2019.

→ I 2018 er der oprettet to nye statistikbanktabeller, hvor centrale elementer fra tjenestehandel, varehandel og betalingsbalance er samlet for at belyse fremstillingsvirksomhedernes samlede salg til udlandet, fordelt på afsætningskanal. Det er væsentligt ift. at belyse udviklingen i fremstillingsvirksomhedernes organisering og globale produktionsprocesser.

→ I sensommeren 2018 blev den foreløbige Forbrugsundersøgelse 2017 nedlagt, mens den reviderede Forbrugsundersøgelse 2017 blev fremrykket med fire mdr. og blev således publiceret primo december 2018.

Arbejdet er lykkedes som følge af, at produktionen af indkomstvariablene blev fremskyndet. Den hurtigere publicering skal gerne have tilført statistikken en merværdi for brugerne i og med at aktualiteten af den komplette undersøgelse fremrykkes med fire mdr. Det har indirekte også medført en opgavesanering.

→ D. 17. december 2018 offentliggjorde Danmarks Statistik det nye lønindeks, som er blevet navngivet - Standardberegnet lønindeks. Indekset går tilbage til 1. kvartal 2016 og er tilgængeligt i Statistikbanken, hvor også årlige stigningstakster fra 4. kvartal 2016 er tilgængelige. Der er ligeledes udarbejdet dokumentation samt et detaljeret metodenotat, som er tilgængelige på emnesiden om løn- og arbejdsomkostninger på dst.dk

Produktionsindeks for serviceerhverv

Med udgangspunkt i allerede indsamlede oplysninger om serviceerhvervenes omsætning (momsoplysninger) og priser etablerer vi et indeks, som belyser den mængdemæssige udvikling fra måned til måned i en lang række serviceerhverv. Tidsserier vil findes både ukorrigerede og sæsonkorrigerede med startår i 2010.

Belysning af deleøkonomien

Som en opfølgning på regeringens nye strategi for vækst gennem deleøkonomi udarbejder vi en anbefalingsrapport til, hvorledes deleøkonomien kan afgrænses og belyses statistisk.

→ Danmarks Statistik har i 2018 udarbejdet en ny indikator for konjunkturudviklingen i serviceerhvervene. Indikatoren beskriver udviklingen i produktionen opgjort som et indeks, som dækker hele Danmark. Indekset vil blive tilgængeligt i Statistikbanken i foråret 2019, både i faktiske tal og sæsonkorrigeret.

→ Rapporten Deleøkonomi - hvordan kan den defineres og måles? introducerer en afgrænsning af begrebet deleøkonomi til statistiske formål, gennemgår hvordan deleøkonomiske aktiviteter påvirker de eksisterende statistikker og opstiller et forslagskatalog til fremtidige måling af deleøkonomien. Rapporten blev udgivet januar 2018. Danmarks Statistik afholdt desuden i juni 2018 et fagligt arrangement, hvor rapportens anbefalinger blev præsenteret.

Øget bidrag til samfundsdiskussionen

Pressearbejdet skal vise bredden i vores statistikproduktion

Pressearbejdet er et centralt element i indsatsen for at styrke Danmarks Statistiks synlighed. I 2018 vil der i pressearbejdet være fokus på at videreudvikle Bag tallene-artikler og andre formidlingskanaler. Her vil der være særlig opmærksomhed på bredden i udvalget af behandlede temaer og samtidig få perspektiveret temaerne, også ved internationale sammenligninger, hvor det er muligt og giver mening.

→ I 2018 har vi udgivet 87 Bag Tallene artikler og ca. 500 redaktionelle tweets, som ikke var relaterede til en planlagt udgivelse. Emnevalg afspejler i en vis grad, hvad der fylder i samfundsdebatten, men vi bestræber os på at vise alsidigheden i vores statistikker og har udgivet på et meget bredt udvalg af emner. Eksempler: Drivhusgasser, offentlige finanser, landbrug, kultur, beskæftigelse, uddannelse, it-sikkerhed, eksport, grundskyld, biler, kriminalitet og flyttemønstre.

I 2018 har vi fået indarbejdet endnu flere henvisninger til andre kilder, ligesom de fleste artikler perspektiverer enten mellem kommuner og landsdele eller andre lande.

Øget indsats på de sociale medier

Sociale medier er et stærkt redskab til at nå såvel kernebrugere af Danmarks Statistik som almindelige borgere, der i mindre grad selv opsøger vores data og viden.

Kernebrugerne når vi især via Twitter, hvor vi inden udgangen af 2018 forventer at runde 15.000 følgere. På Facebook, hvor ca. 3,5 mio. danskere har en profil, forventer vi at runde 15.000 følgere inden udgangen af 2018 og dermed øge rækkevidden af det indhold, vi lægger på Facebook, således at 200.000 danskere med en Facebook-profil ser vores indhold i løbet af en måned.

For både Twitter og Facebook gælder, at grafik og visualiseringer er væsentlige elementer for at gøre vores indhold let tilgængeligt. Derfor vil vi øge forbruget af infografik og andre former for visualiseringer.

→ Vi har rundet 15.000 følgere på Twitter, mens tallet ligger lidt lavere for Facebook (11.100).

I løbet af året udgav vi 1.056 tweets. Omkring halvdelen i relation til udgivelse af nye tal og publikationer, og omkring halvdelen som input til den aktuelle dagsorden. Vi fik 3.140 omtaler på Twitter og 2.966.000 eksponeringer i 2018. Så godt som alle tweets indeholder et grafisk element.

På Facebook har tendensen i 2018 peget i retning af, at brugerne samlet set i stigende grad engagerer sig i vores indhold på sociale medier. Det gælder bredt i forhold til likes, delinger, kommentarer og klik. For at understøtte interessen for vores indhold på sociale medier har vi udviklet nye formater til infografik og et kort videoformat, ligesom vi har produceret en film om bnp, som publiceres i februar 2019.

Styrket relevans af de statistiske udgivelser gennem analyser

Bedre regionalt fordelt statistik

Vi vil analysere centrale temaer så som befolkningsudvikling, erhvervsliv og levevilkår og udgive statistik om tvangsauktioner på kommuneniveau samt undersøge muligheden for regionalfordelt huslejestatistik. Dette er en del af et endnu større fokus på at producere viden og statistik på flere geografiske niveauer ved hjælp af geodata. Dermed er det muligt at bidrage med ny viden om udviklingen i hele Danmark – med særlig fokus på udviklingen i både land- og by-områder.

→ Danmarks Statistik publicerede i 2018 for første gang en kommunalt fordelt statistik for tvangsauktioner, og de første data til produktion af en regionalfordelt huslejestatistik blev modtaget. Der blev udgivet en række analyser med fokus på den regionale udvikling og udviklingen i land- og byområder, med fokus på blandt andet befolkningens lokalisering, indkomstforskelle, sommerhuse, tilgængelighed til job og produktivitet. Desuden er der i Statistikbanken offentliggjort data for befolkningstætheden fordelt på byområder, som også kan visualiseres på landkort.

Fremstillingsvirksomhedernes internationale produktion og indkomst

Vi vil – i samarbejde med Danmarks Nationalbank – udarbejde en analyse om fremstillingsvirksomhedernes internationale aktiviteter og deres betydning for dansk økonomi med et særligt fokus på den tætte sammenhæng mellem eksport og indkomst fra datterselskaber i udlandet. Dette gør vi for at belyse en udvikling, hvor danske virksomheders valg af organisering af produktionen i den globale økonomi kan have stor betydning for resultatet i statistikken registreres som produktion (BNP) eller indkomst (BNI).

→ I 2018 blev der i samarbejde med Danmarks Nationalbank, offentliggjort en analyse, som belyser sammenhængen mellem fremstillingskoncernernes eksport og indkomst fra datterselskabers aktivitet i udlandet.

Analysen viste bl.a., at indkomsten fra datterselskaber på mere end 40 mia. kr. i 2016 udgør en tredjedel af den samlede indtjening fra industrikoncernernes fremstilling i udlandet. Denne indtjening kunne have været regnet som eksport, såfremt koncernerne organiserede deres produktion anderledes.

Udbygning af indtægtsdækket virksomhed i respons til markedsmuligheder og behov

Bedre kunderejse

Som led i vores øgede strategiske fokus på de udadrettede aktiviteter vil vi udforme en delstrategi for den indtægtsdækkede virksomhed. Strategien skal understøtte en strategisk tilgang til arbejdet med indtægtsdækket virksomhed for at styrkebestræbelser på at bringe data og viden aktivt i spil for demokratiet, samfundsdebatten, borgere, virksomheder og forskning.

- Danmarks Statistik er i færd med at afslutte en samlet strategi for indtægtsdækket virksomhed. Strategien er udviklet på baggrund af høringer af Danmarks Statistiks vigtigste kunder og interessenter på tværs af produktgrupper. Strategien har sat fokus for forbedringsmuligheder, mens høringer af kunder, er grundlaget for oprettelsen af et rådgivende udvalg bestående af kunder og interessenter.

Styrket kontakt til forskningsverdenen

Kvaliteten af patientbehandlinger

Vi vil udvikle et estimat for kvaliteten af offentlige hospitalers patientbehandlinger. Arbejdet sker i samarbejde med Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram som en del af et EU-pilotprojekt. Det vil give en bedre værdiansættelse af sundhedsydelse i nationalregnskabet samt et bedre billede af udviklingen i kvaliteten af patientbehandlinger.

- På baggrund af erfaringerne fra et tidligere EU-pilotprojekt, er der i 2018 foretaget beregninger af offentlige hospitalers patientbehandlinger under eksplicit hensyntagen til behandlingskvaliteten. Dels er der foretaget en generel kvalitetsjustering for det samlede somatiske område, dels er arbejdet med at udvikle og afprøve behandlingsspecifik kvalitetsvurdering fortsat i samarbejde med lægefaglige eksperter via Regionernes Kliniske Kvalitetsprogram. Særligt er en ny metode til behandlingsspecifik eksplicit kvalitetskorrektion blevet udviklet og afprøvet i et løbende samarbejde med eksperter fra Dansk Hysterektomi- og Hysteroskopidatabase.

Mikroøkonomiske analyser

Til forsknings- og analyseformål igangsættes etableringen af et erhvervsstatistisk datavarehus gennem kobling af en række statistikregistre på virksomhedsniveau. Formålet er at sikre sammenhæng på virksomhedsniveau af de indberettede data på tværs af de udvalgte erhvervsstatistikker og over tid. På denne måde sikres dansk forskning internationalt unikke muligheder for mikroøkonomiske analyser. Projektet er femårigt og medfinansieres fra forskningsinfrastrukturprogrammet.

- Danmarks Statistik har igangsat projektet vedr. etablering af et erhvervsstatistisk datavarehus som en del af forskningsinfrastrukturprojektet Danish Research Data for the Social Sciences (DRDS). Projektet gennemføres i tæt dialog med forskerne og afsluttes i 2022.

Fuld udnyttelse af digitale muligheder i formidlingen

Brugerdrevet udvikling af Statistikbanken

For at sikre at udviklingen af Statistikbanken prioriteres i overensstemmelse med brugerbehov, opretter vi et brugerpanel, der vil have base i de ca. 15.000 registrerede brugere. Det vil dog også blive muligt for brugere, der i dag ikke har registreret sig, at deltage i panelet, hvis de opretter en brugerprofil.

- Oprettelsen af brugerpanelet blev forberedt i 2018, men panelet ventes først oprettet i 2019.

En ny og brugervenlig emnestruktur

Vores emnestruktur er styrende for, hvordan vi organiserer og præsenterer vores data og viden – fx på hjemmesiden. Emnestrukturen er således et vigtigt redskab for mange brugere, når de skal navigere og finde frem til relevant indhold hos Danmarks Statistik. Den nye emnestruktur skal bidrage til, at brugere kan få et samlet overblik over et emne og nemmere kan finde det, de leder efter. Emnestrukturen skal også danne grundlag for nye tematiske, elektroniske nyhedsbreve, så vi i højere grad kan 'pushe' vores indhold til brugere med afsæt i deres interesse for et emne fremfor at være styret af deres kendskab til vores forskellige formidlingskanaler.

→ I 1. halvår er uhensigtsmæssigheder ved den nuværende emnestruktur blevet kortlagt, og der er udarbejdet principper for udarbejdelse af en ny emnestruktur. Dette på baggrund af en intern og en ekstern kortlægning af erfaringer, tidl. brugerundersøgelser, Best Practice mm., en brugertest samt et Expert Review.

I 2. halvår er der blevet arbejdet med forslag til en ny emnestruktur. Forslaget til ny emnestruktur skal brugertestes i 1. kvartal 2019 og forventes implementeret fra 2. halvår 2019 og frem.

PROCESSER

Bedre kvalitetsstyring

Metadata på nettet

Vi vil videreudvikle vores centrale klassifikationssystem, så klassifikationerne i større grad kan anvendes i statistikproduktionen via et samlet metadatasystem. De mange klassifikationer, der anvendes til forskellige inddelinger i statistikkerne, har traditionelt været et decentralt anliggende i Danmarks Statistik. Over de seneste par år er alle vores centrale klassifikationer samlet i ét system med en fælles brugerflade og opbygning, som præsenteres for brugerne på vores hjemmeside. Systemet kan håndtere de løbende ændringer, der kommer i forskellige versioner og varianter af klassifikationerne og sikrer at brugerne altid kan tilgå den relevante klassifikation.

Opfølgning på kvalitetshandlingsplaner

Der er planlagt kvalitetsgennemlysninger af seks centrale statistikker i 2018. En kvalitetsgennemlysning er en detaljeret gennemgang af statistikens anvendelse, formidling og produktionsprocesser. Gennemlysningen skal sikre en effektiv produktion med gode kvalitetssikrende rutiner, så brugerne får let tilgængelige og pålidelige statistikker. Gennemgangen resulterer i et sæt interne anbefalinger med forbedrende tiltag til statistikproduktion og formidling. Anbefalingerne danner grundlag for en handlingsplan med tidsangivelse af, hvornår de forbedrende tiltag skal være implementeret. Der sker en løbende opfølgning på implementeringen af de forbedrende tiltag.

Innovation i produktionsprocesserne med fokus på standardisering og automatisering

Standardsystemer til fejlsøgning og fejlretning

Implementering af standard it-systemer, der understøtter flere statistikker og styrker effektiviteten og kvaliteten, og er et hovedmål i Strategi 2022 og i Danmarks Statistiks it-strategi. I 2018 overgår det nye fælles Dataarkiv, som skal understøtte fejlsøgning og fejlretning af skemabaserede statistikker, til drift, og det videreudvikles til også at understøtte statistikker med andre datakilder. Parallelt med udbredelsen af Dataarkivet udbredes den standardiserede systematiske fejlsøgning og fejlretning. Desuden bliver der implementeret et nyt fælles beregningssystem for alle prisindeks. Det erstatter et antal ældre systemer, der ikke længere er tidssvarende og som er mere arbejdskrævende.

RESULTATER 2018

→ Antallet af klassifikationer i Colectica, og dermed på dst.dk samt i den interne metadatatportal, er blevet udvidet i 2018. Brancheklassifikation (DB07) er suppleret bagud i tid, med DB03, DB93 og DSE77 inkl. nøgler herimellem. ESA2010 og ESR sektorer er tilføjet inkl. overgangstabel mellem de to. Udenrigsøkonomi har indlæst EBOPS, SITC og Lande i UHT, samt opdateret af KN. Der er også tilføjet; Kommune grupper (landkommuner, storbykommuner mv.) og overtrædelsestyper i statistik om kriminalitet. I test er Offentlige finanser i færd med at indlægge overgangstabeller fra COFOG til ESSPROSS og CEPA (miljøformål).

→ Der er gennemført kvalitetsgennemlysninger i 2018 på følgende seks statistikker:

- Befolkningsstatistikkerne
- Grundskolestatistikken
- Firmaernes køb og salg
- Skatteområdet (Personbeskatning og firmabeskatning)
- Forskning og udvikling i erhvervslivet.

→ Der blev i 2018 etableret et omlægningsteam til planlægning og support af omlægning af statistikker til standardiseret fejlsøgning. Der blev i løbet af året arbejdet med 31 statistikker, hvoraf de 15 blev afsluttet i 2018. Det lykkedes at få omlagt nogle af de store statistikker, bl.a. statistikken om forskning og udvikling i erhvervslivet. Dataarkivet blev udvidet med flere forbedringer blandt andet en opdatering af statusbegrebet, generelt bedre performance og et Excel modul. Der blev i slutningen af året defineret en række større udviklingsopgaver, der skal gennemføres i 2019, således at det samlede system af it-understøttelse, fejlsøgningsprogrammer og fremskudt fejlsøgning kan overgå til drift fra 2020.

Fokus på at bruge ressourcerne der, hvor kvaliteten øges mest

Styrket samarbejde med de største indberettere

For at højne statistikkenes kvalitet og imødegå større revisioner i blandt andet nationalregnskabet – og for at styrke det løbende samarbejde med nogle af de største koncerner i Danmark, som indberetter til et stort antal statistikker og dermed er meget vigtige for kvaliteten af statistikkerne – oprettes en enhed med 'key account managers' for disse koncerner. Enheden vil sikre konsistens i virksomhedernes data på tværs af udvalgte statistikområder. Med udgangen af 2018 vil 25 koncerner være omfattet af dette samarbejde.

- Januar 2018 blev en enhed med ansvar for dels varetagelse af kontakten til de største virksomheder, dels gennem datakonfrontation at sikre konsistens i de største virksomheders af indberetninger på tværs af udvalgte statistikker. Enhedens koncernportefølje bestod ved udgangen af 2018 af 25 koncerner.

Innovative medarbejdere på en attraktiv arbejdsplads

Fremtidens kompetencer

På HR-området vil vi udarbejde en kompetenceudviklingsplan, som afspejler de kompetencer, der kræves i realiseringen af Strategi 2022. Det gælder både kompetencer til at sikre kvaliteten i den løbende produktion og kompetencer til at udføre mange af de nye aktiviteter. Endvidere vil vi styrke en række kompetencer, fx ledelse, kommunikation og samarbejde.

- I 2018 er der etableret et kompetencekatalog, som dækker 3 af de vigtigste tværgående kompetenceområder i Strategi 2022: 1) Forståelse og anvendelse af DST's rammesystemer, 2) Fremtidens it-kompetencer, 3) Analyse, Kommunikation og Formidling. Kataloget indeholder konkrete kompetenceudviklingstilbud, som udbydes i 2019-20. Supplerende til disse kompetenceområder vil der i 2019 skulle udvikles tilbud inden for ledelseskompetencer.

DATAKILDER

Fortsat reduktion af indberetningsbyrden

Kommunikation med virksomhederne

Planen for dataindsamlingen tilpasses, så den i videst muligt omfang passer til virksomhedernes årshjul. Samtidig bliver det lettere at få indberetningsfristen forlænget, hvis fristen falder sammen med andre opgaver i virksomheden. Når statistikken offentliggøres, vil de indberettende virksomheder modtage information om de statistiske resultater, de gennem deres indberetning har bidraget til, så statistikken formål og anvendelsesmuligheder bliver tydeligere for dem.

Lettere adgang til at indberette

Der bliver gennemført en række konkrete initiativer med henblik på at reducere indberetningsopgaven. Når virksomheder får meddelelse i Digital post om en indberetning, vil meddelelsen være tilpasset, så indberetningen kan startes uden unødige klik. Samtidig bliver det muligt at indberette til Danmarks Statistiks frivillige konjunkturundersøgelser fra mobile platforme, fx mobiltelefoner, og uden brug af NemId. Endelig vil stikprøven til statistikken om svinebestanden blive optimeret, så færre svineavlere skal indberette.

Automatisk erhvervsrapportering

Der udarbejdes en prototype for indberetning til regnskabsstatistikken under projektet Automatisk erhvervsrapportering i regi af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Prototypen skal afdække de barrierer, der vil være i at generere indberetninger til regnskabsstatistikken direkte fra virksomhedernes bogholderisystemer. Projektet gennemføres i samarbejde med Erhvervsstyrelsen og SKAT.

Reduktion af indberetningsopgaven

Der gennemføres flere omlægninger af erhvervsstatistikkerne med henblik på at nedbringe indberetningsopgaven for erhvervslivet:

- Der implementeres en ny beregningsmetode for aktiviteten inden for bygge og anlæg i statistikken om grønne varer og tjenester. Det er forventningen, at stikprøven dermed kan reduceres med ca. 500 virksomheder.
- Spørgeskemaet til brug for Regnskabsstatistikken for de private byerhverv reduceres betydeligt, idet spørgsmål om balancen udgår.
- Udvikling af – og forsøg med – en online løsning til selvregistrering af anmodning om udsættelse af fristen for indberetning til Intrastat.

RESULTATER 2018

→ Proceduren for at få forlænget fristen for indberetning er tilpasset, så hovedparten af de anmodede forlængelser gives umiddelbart. Der er desuden igangsat et initiativ mhp. integreret visning af information om statistikken formål og anvendelsesmuligheder i meddelelser til de indberettende virksomheder.

→ Der linkes nu direkte fra meddelelsen sendt via Digital Post til indberetningens startside. Information om indberetningen findes på startside og i en vedhæftning til meddelelsen i Digital post. Der er igangsat et initiativ mhp. integreret visning af information om indberetningen i selve meddelelsen. Udvikling af løsninger til mobile enheder og adgang uden NemID til konjunkturundersøgelser er også igangsat. Stikprøven til statistik om svinebestanden er reduceret med 12 pct. og der arbejdes på yderligere reduktion.

→ Der er gennemført en analyse af om indberetningen til Regnskabsstatistik for klasse A virksomheder kan dannes ud fra bogholderidata.

Analysen blev gennemført på testdata med anvendelse af machine learning og havde fokus på de mest anvendte variable. Arbejdet fortsættes med analyse på autentiske data i 2019.

→ Der er gennemført flere initiativer mhp. reduktion af indberetningsopgaven: Stikprøven til statistikken om grønne varer og tjenester er reduceret med ca. 30 pct.

Antallet af spørgsmål i spørgeskemaet til regnskabsstatistikken for private byerhverv er reduceret. Der er desuden udviklet en prototype og gennemført forsøg med digital selvbetjeningsløsning til fristforlængelse.

Mere fokuseret indberetning

Statistikken om Erhvervslivets forskning, udvikling og innovation omlægges til to selvstændige statistikker om hhv. 'Erhvervslivets forskning og udvikling' og 'Innovation', hvor dataindsamlingen gennemføres hvert andet år på skift. Det vil medføre en mere fokuseret og – for indberetterne – relevant dataindsamling. Det vil reducere indberetningsopgaven betragteligt, da der vil være væsentligt færre spørgsmål at besvare. Samtidig kan antallet af virksomheder, der skal deltage i undersøgelserne, nedsættes, fordi statistikindsamlingen målrettes til de relevante brancher.

- Stikprøven til statistikken om udviklingsaktiviteter i erhvervslivet (Forskning og udvikling) er reduceret med ca. 30 procent og undersøgelsen er opdelt i to mindre undersøgelser, der gennemføres hvert andet år.

Fremskudt fejlsøgning ved indberetning

Håndtering af fejl i data, der er indberettet til Danmarks Statistik, kræver ressourcer og en ofte byrdefuld genkontakt til indberettere. Frem mod 2022 vil vi foretage en gennemgribende effektivisering og fremrykning af fejlsøgningen, så betydende fejl så vidt muligt identificeres, markeres og kan rettes i forbindelse med den digitale indberetning. I år vil vi opdatere 10 indberetningsløsninger med denne såkaldt fremskudte fejlsøgning, herunder øget anvendelse af støttende datakonfrontation mod fejlsøgte data fra tidligere indberetninger og andre relevante kilder.

- Der er implementeret ny fremskudt fejlsøgning i 10 digitale indberetningsløsninger, herunder såkaldte 'hårde stop' og bløde valideringer, forbedrede fejlbeskeder, mere virksomhedstilpasset routing i spørgeskemaer samt krydsvalidering mod kendte data.

Strategiske alliancer med centrale dataleverandører og registerejere

Ejendomsdata gennem grunddataprogrammet

Grunddata på ejendomsområdet har stor indflydelse på vores produkter om boliger, bygninger og jordens anvendelse. Data forventes fuldt omlagt i sommeren 2019, men allerede i efteråret 2018 vil Danmarks Statistik som dataanvender teste løsningen, hvor BBR, Matriklen, Ejerfortegnelsen, Ejendomsvurdering og Ejendombelighedsregistret skal have fælles identifikation. Testen inkluderer også dannelse af moduldata til anvendelse for statistikker, så overgang til ny produktionslinje i 2019 vil ske med mindst mulig risiko.

- Grunddataprojektet har været forsinket og det har derfor kun været muligt at teste og omlægge BBR der er kommet i en version der næsten er identisk med det som vil blive udstillet via grunddataprogrammet.

Testdata til Matriklen er i januar 2019 modtaget på Matriklen og de øvrige ventes hurtigt herefter. Produktion ser ud til at ske i maj 2019. Så testperioden kan blive kort og udfordret. Danmarks Statistik har ikke mulighed for at forlænge testperioden, men kan formentlig minimere ændringerne en smule ved at fastholde de nuværende leverancer til ultimo året, dog ikke uden ændringer i variable.

Paraplyaftale med KL

Vi arbejder henimod at indgå en strategisk paraplyaftale med KL om kommunale indberetninger. Aftalens formål skal være at effektivisere dataindberetningerne på det formelle plan, så vi ikke skal indgå individuelle aftaler for hver enkelt dataleverance med alle 98 kommuner. Hertil kommer, at Danmarks Statistik ønsker et samarbejde med KL om udvikling af kommunernes administrative systemer, så disse bedst muligt understøtter databehovet.

Ny kilde til opgørelse af privates køb af digitale tjenester i udlandet

Med den stigende hastighed på internettet er digitalt leverede tjenester til private forbrugere et område i markant vækst. Oplysninger fra de europæiske moms-systemer ("Mini-One-Stop-Shop") kan benyttes til at belyse denne handel. Ordningen indebærer, at virksomheder, der sælger digitale ydelser direkte til danske forbrugere, kan lade sig momsregistrere i et andet EU-land fremfor i Danmark. Denne kilde indarbejdes i den løbende produktion af udenrigshandel med tjenester i 2018.

Udnyttelser af nye datakilder

Big Data

Danmarks Statistik udarbejder i 2018 en handlingsplan for anvendelsen af Big Data i statistikproduktionen. Brugen af Big Data skal udvides og udvikles. Det skal afprøves på flere statistikområder med brug af flere Big Data-kilder end i dag. Adgang til de nye datakilder skal afklares juridisk og praktisk i partnerskab med erhvervslivet. Udviklingen af kompetencer til brug af Big Data skal ske i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne. Arbejdet vil ske i koordination med Big Data-initiativer inden for det europæiske statistiksamarbejde og globalt i relation til FN's arbejde.

→ Danmarks Statistik har i marts 2018 indgået en paraplyaftale med KOMBIT om dataleverancer fra følgende fælleskommunale løsninger: Ejendoms-skatte- og Ejendomsbidragssystemet, Kommunernes Sygedagpengesystem, Valg, Ydelsesrefusion og Digitalisering – udsatte børn og unge. Af aftalen fremgår, at KOMBIT er databehandler for kommunerne vedr. disse fælleskommunale løsninger og har en aftale med kommunerne om at levere data fra disse løsninger til Danmarks Statistik.

→ I 2018 er oplysninger fra det såkaldte "Mini-One-Stop-Shop" blevet indarbejdet i opgørelsen af udenrigshandel med tjenester. Dette betyder, at salg af elektronisk leverede tjenester til privatpersoner nu er bedre belyst. Der har tidligere været estimater for dette beløb, som delvist har været baseret på nogle testleverancer fra "Mini-One-Stop-Shop" systemet, men der er nu etableret en dataleveranceaftale med Skattestyrelsen.

→ Danmarks Statistiks Big Data strategi blev offentliggjort i oktober 2018 (www.dst.dk/da/Statistik/Publikationer/VisPub?cid=31415)

Den indeholder sammen med en redegørelse for nuværende erfaringer med statistikarbejdet med brug af Big Data også planer for kompetenceudvikling, de juridiske aspekter, partnerskaber og internationalt samarbejde om brugen af Big Data i produktionen af officiel statistik. I Danmarks Statistiks arbejdsplan for 2019 indgår udarbejdelsen af statistik på tre konkrete områder (elmålerdata, skibspositionsdata og scannerdata) med brug af Big Data.

DATASIKKERHED

Højere standarder for omgang med data

Implementering af den nye Databeskyttelsesforordning

Som led i processen med implementeringen af den nye Databeskyttelsesforordning vil vi have et specielt fokus på de nye krav til datasikkerheden, som stilles i forordningen. Det vil gøre, at vi kan være sikre på, at Danmarks Statistik lever op til alle krav i forordningen, når forordningen træder i kraft.

Et af de nye krav er, at der skal oprettes en funktion som databeskyttelsesrådgiver. Vi vil oprette denne funktion i tæt tilknytning til vores Datafortrolighedsudvalg. Den nye Databeskyttelsesforordning vil også stille nye krav til, hvilke minimumsbestemmelser databehandleraftaler, skal indeholde. Vi vil derfor opdatere de aftaler, vi har med databehandlere, således at databehandlerne lever op til de nye regler. Hermed opnås et endnu større fokus på beskyttelse af fortrolige data om personer og virksomheder.

Certificering

I 2018 indledes arbejdet med, at opnå en ISO 27000-certificering af vores it-sikkerhed. En certificering efterspørges af vores kunder, herunder forskere og ministerier, som anvender vores it-miljøer. Også fra EU-Kommissionen (Eurostat) stilles krav om en ISO-certificering af datatransmissionen mellem statistikinstitutionerne og Eurostat.

Sikring af den fysiske sikkerhed for vores data

Pseudonymisering af persondata

Vi fortsætter arbejde med pseudonymisere persondata i statistikproduktionen, således at endnu færre medarbejderne end tidligere har adgang til personidentificerbare oplysninger.

RESULTATER 2018

→ Vi har gennem hele 2018 haft stor fokus på Databeskyttelsesforordningen. Når det gælder produktionen af statistiske undersøgelser har det ikke været nødvendigt at ændre grundlæggende på, hvorledes disse bliver udarbejdet, da udarbejdelsen lever op til kravene i Databeskyttelsesforordningen.

Vi har set Databeskyttelsesforordningen som en kærkommen lejlighed til at gennemgå mange af de forskellige processer og i højere grad få dokumenteret processerne. Yderligere har det også syntes som en naturlig mulighed for at lave interne oplysningskampagne om databeskyttelse og datafortrolighed.

Databeskyttelsesforordningen har betydet, at vi har implementeret nye ting i Danmarks Statistik. Blandt disse er udpegelsen af en databeskyttelsesrådgiver og højere grad af dokumentation af processerne og databeskyttelsen.

→ Der er i 2018 arbejdet intensivt på at tilvejebringe det dokumentationsmæssige grundlag for at kunne gå videre med de egentlige certificeringer. Der er i 2018 gennemført en præcertificering af DST til brug for Eurostat-samarbejdet, som er gennemført uden anmærkninger og selve certificeringen vil Eurostat gennemføre i foråret 2019. I 2019 forventes det også at en præcertificering til ISO 27000 kan finde sted.

→ Ti systemer blev pseudonymiseret i 2018, således at data modtaget via CEMOS nu modtages uden CPR-nr. og systemet dermed ikke indeholder CPR-nr. Den statistikansvarlige har mulighed for at få adgang til den centrale CPR-nr./personidentnøgle, men adgangen vil i givet fald blive logget.

System til modtagelse af krypterede data

Vi har kortlagt de særlige situationer, hvor eksterne dataleverandører fremsender fortrolige data til Danmarks Statistik uden beskyttelse, selv om vi anmoder dataleverandørerne om at fremsende data krypterede eller via andre sikre kanaler. I 2018 udvikles supplerende brugervenlige løsninger, som dataleverandørerne kan anvende samtidig med, at der gennemføres en målrettet opmærksomhedskampagne.

- Der er udviklet en løsning til upload af data via virk.dk med automatisk lagring på sikkert netværksdrev i DST. Derved ligger data ikke i et mailsystem hos hverken dataleverandør eller DST.

I 2019 udbygges løsningen med automatisk pseudonymisering af persondata og der udvikles yderligere funktionalitet for at dække alle de kortlagte behov.

Der er udarbejdet fælles retningslinjer for sikker kommunikation med fortrolige data og der gennemføres også målrettede opmærksomhedskampagner i 2019.

Bidrage til effektivisering af den offentlige sektor

Brug af uddannelsesdata til flere formål

Vi etablerer den første datadelingsløsning, hvor vi – helt adskilt fra statistikproduktionen – kvalitetssikrer individbaserede uddannelsesdata fra universiteterne med henblik på administrativ anvendelse. Dette initiativ er et led i den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2020, og vi bidrager dermed aktivt til effektivisering af den offentlige sektor, således at de samme data kan anvendes til flere formål. Dette øger gennemsigtigheden i forvaltningen og ressourceeffektiviteten.

- Danmarks Statistik har indgået aftale med UFM og landets universiteter om en datadelingsløsning. Data fra universiteterne er derfor i 2018 indsamlet af DST baseret på UFM's hjemmel i Universitetsloven. Aftalen og set-uppet er gennemgået med advokatfirmaet Bech-Bruun for at sikre, at arrangementet lever op til alle forskrifter og best practice. Der er i 2018 udviklet og designet en it løsning, som gør det muligt at dele data med UFM og universiteterne, så data både kan anvendes til administrative såvel som statistiske formål.

Styrket samarbejde og koordinering i det danske statistiksystem

Lovgivning om officiel statistik

Der er fremsat forslag i Folketinget til en ændring af lov om Danmarks Statistik, som bl.a. introducerer begrebet officiel statistik i Danmark. Officiel statistik er alment samfundsbelysende statistik, der løbende produceres af offentlige myndigheder, og som efterlever et sæt kvalitetsstandarder. Ordningen administreres af Danmarks Statistik, og det er frivilligt for de offentlige myndigheder at tilmelde sig ordningen.

- Ændringen af lov om Danmarks Statistik blev vedtaget som fremsat 8. febr. og trådte i kraft 1. juli 2018.

Kvalitetsstandarderne for officiel statistik er baseret på de internationalt anerkendte standarder for god statistikpraksis, som er indeholdt i Adfærdskodeks for europæiske statistikker. Retningslinjerne udarbejdes og revideres af Danmarks Statistik. Statistik, som danske myndigheder udarbejder i henhold til EU's statistiske program, skal efterleve disse standarder og er derfor pr. definition officiel statistik.

Portal for officiel statistik

Vi etablerer en portal for officiel statistik, der giver adgang til statistikkerne og deres annoncerede tidspunkt for offentliggørelse. Annonceringen af kommende offentliggørelser skal sikre, at de statistiske offentliggørelser ikke er påvirket af den politiske dagsorden, samt at alle brugere har samme mulighed for at kende offentliggørelsestidspunktet og dermed få adgang til statistikken på samme tid.

- DST har udviklet en prototype for en portal for officiel statistik. Det ligger i prototypen, at portalen kommer til at indeholde links til den offentliggjorte officielle statistik med oplysning om offentliggørelsestidspunkter. Desuden vil den indeholde en fortegnelse over statistik produceret af offentlige myndigheder.

Danske aftryk i EU-samarbejdet

Dansk indflydelse på EU-kravene

EU-Kommissionen har inden for de seneste år fremsat forslag til at samle en lang række detaljerede retsakter i tre nye rammeforordninger om hhv. person-, landbrugs- og erhvervsstatistik. Hensigten er at harmonisere statistikken og gøre retsakterne mere fleksible, så nye brugerbehov lettere kan indarbejdes. Til sammen vil de tre forordninger omfatte hovedparten af Danmarks Statistiks produktion. Danmarks Statistik har deltaget aktivt i udarbejdelsen af forslagene og i forhandlingerne for at få størst mulig indflydelse. Det er blandt de vigtigste målsætninger for Danmarks Statistik at prioritere tungtvejende brugerbehov og samtidig minimere de krav, som skaber indberetningsopgaver for virksomhederne eller borgerne, eller som øger omkostningerne for Danmarks Statistik. Det forventes, at forordningen vedr. landbrugsstatistik kan vedtages i 2018.

- Danmarks Statistik har i 2018 fortsat deltaget aktivt i forhandlingerne omkring rammeforordningerne og har søgt indflydelse i forhold til at minimere indberetningsbyrden for virksomhederne. På flere områder er det lykkedes at indføre "safeguard clauses", som sætter fornuftige begrænsninger på, hvor mange nye oplysninger EU kan pålægge medlemslandene at indberette.

Aktiv deltagelse i global statistikudvikling

Portal for den danske efterlevelse af FN's verdensmål

Vi opretter en dansk 'verdensmåls-portal', så alle kan følge med i, hvordan det går med den danske mål-opfyldelse. Det sker i tæt dialog med et 'partnerskab om verdensmålsdata', som vi har etableret, hvor der deltager landspolitikere, kommuner, regioner, interesseorganisationer og erhvervsliv. Vi opretter portalen, blandt andet fordi vi har ansvaret for data om Danmarks opfyldelse af FN's 17 verdensmål. Der skal leveres data om 169 delmål og 244 indikatorer til FN.

Internationalt myndighedssamarbejde

Vi samarbejder med Udenrigsministeret, Verdensbanken, EU og andre internationale organisationer om at udvikle og effektivisere statistikproduktionen i lande uden for EU uden omkostninger for Danmarks Statistik. Det sker som led i Danmarks officielle udviklingsstrategi og dens fokus på strategisk sektorsamarbejde. Formålet med dette "myndighed til myndighed"-samarbejde er gennem kapacitetsopbygning at bidrage til bedre og mere effektiv statistikproduktion. Gennem udnyttelse af administrative datakilder i statistikudviklingen kan vi også bidrage til effektivisering af monitoreringen af opfyldelsen af FN's verdensmål.

I 2018 påbegyndes et samarbejde med Vietnam og Ghana. Vi begynder, sammen med andre europæiske statistikkontorer, et nyt EU-financieret myndighedssamarbejde med Bosnien-Herzegovina. Projekterne og deres indhold er generelt drevet af landenes behov for at lære, hvordan andre statistikkontorer arbejder, herunder med registre og administrative datakilder.

→ Danmarks Statistik har på Folkemødet i juni 2018 lanceret verdensmål-dataplatform, som viser den danske opfølgning på verdensmålene. Udarbejdelsen af platformen skete i tæt samarbejde med 'partnerskabet om verdensmålsdata'. Platformen anvendes bredt i det danske samfund. Endvidere anvendes informationen indeholdt i platformen på andre danske hjemmesider, som beskæftiger sig med verdensmålene. Platformen forventes udbygget i 2019.

→ I begyndelsen af januar 2018 begyndte Danmarks Statistik implementeringen af et EU-finansieret Twinning-projekt i Bosnien-Herzegovina. Projektet implementeres med yderligere ekspertise fra statistikkontorerne i Finland, Kroatien og Frankrig. Projektet løber frem til januar 2020.

I 2018 vandt Danmarks Statistik et EU-finansieret Twinning projekt i Georgien. I projektet samarbejder vi med Finland, Litauen, Tjekkiet og Ungarn. Projektet løber frem til medio 2021.

Med støtte fra Udenrigsministeriet indledte vi i 2018 samarbejder med statistikkontorerne i Ghana og Vietnam. Landenes behov er specielt koncentreret omkring registerbaseret statistik til belysning af befolknings og uddannelses statistik. Vi fik endvidere grønt lys fra Udenrigsministeriet i slutningen af 2018 til at etablere et lignende arbejde i Marokko.

I løbet af 2019 udbygges samarbejdet i de tre lande under Udenrigsministeriets paraply for strategisk sektor samarbejde.



Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17
dst@dst.dk
www.dst.dk